

Småbarnspedagogiken våren 2021 vecka 15

Regionförvaltningsverket

Undervisnings- och kulturministeriet

@AVItwiittaa

Bakgrund och teman

Bakgrund

Regionförvaltningsverken och Undervisnings- och kulturministeriet har i anslutning till Covid19-situationen under vecka 15 samlat in uppdaterad information av finländska anordnare av småbarnspedagogik genom två separata enkäter.

- Enkäten om anordnande av småbarnspedagogik besvarades av 202 kommuner (svars% 68,9) och 166 producenter av småbarnspedagogiska tjänster som producerar privat daghems- och förskoleundervisning (svars% finns inte tillgänglig).

Kommunerna svarade om verksamheten inom den småbarnspedagogik som de ordnar (kommunal småbarnspedagogik) och privata serviceproducenter för sin daghemsverksamhet (privat småbarnspedagogik).

Som helhet betraktat kan urvalet i enkäten anses vara representativt.

Resultaten presenteras i denna infodiaserie

- Som riksomfattande och regional fördelningsinformation
  - Gällande alla svarande sammanlagt (kommunal & privat småbarnspedagogik)
- som beskrivningar av innehållsanalysen som gjorts om de öppna punkterna i enkäten och som kompletterar fördelningsinformationen.

Teman vecka 15

- **Frånvaro**

- Bedömning av småbarnspedagogiken

- Antalet frånvarofall jämfört med samma tidpunkt under tidigare verksamhetsår före coronaepidemin
    - Tid (längd) inom småbarnspedagogiken jämfört med samma tidpunkt under tidigare verksamhetsår före coronaepidemin
    - Särskilda kundgrupper framträder vars frånvaro/hemmavistelse har ökat på grund av COVID19.

- **Stängning av hela småbarnspedagogiska enheter på grund av covid19**

- Antal
  - Orsaker

FRÅNVARO

“

En tredjedel av respondenterna bedömde att frånvaron varar längre än normalt

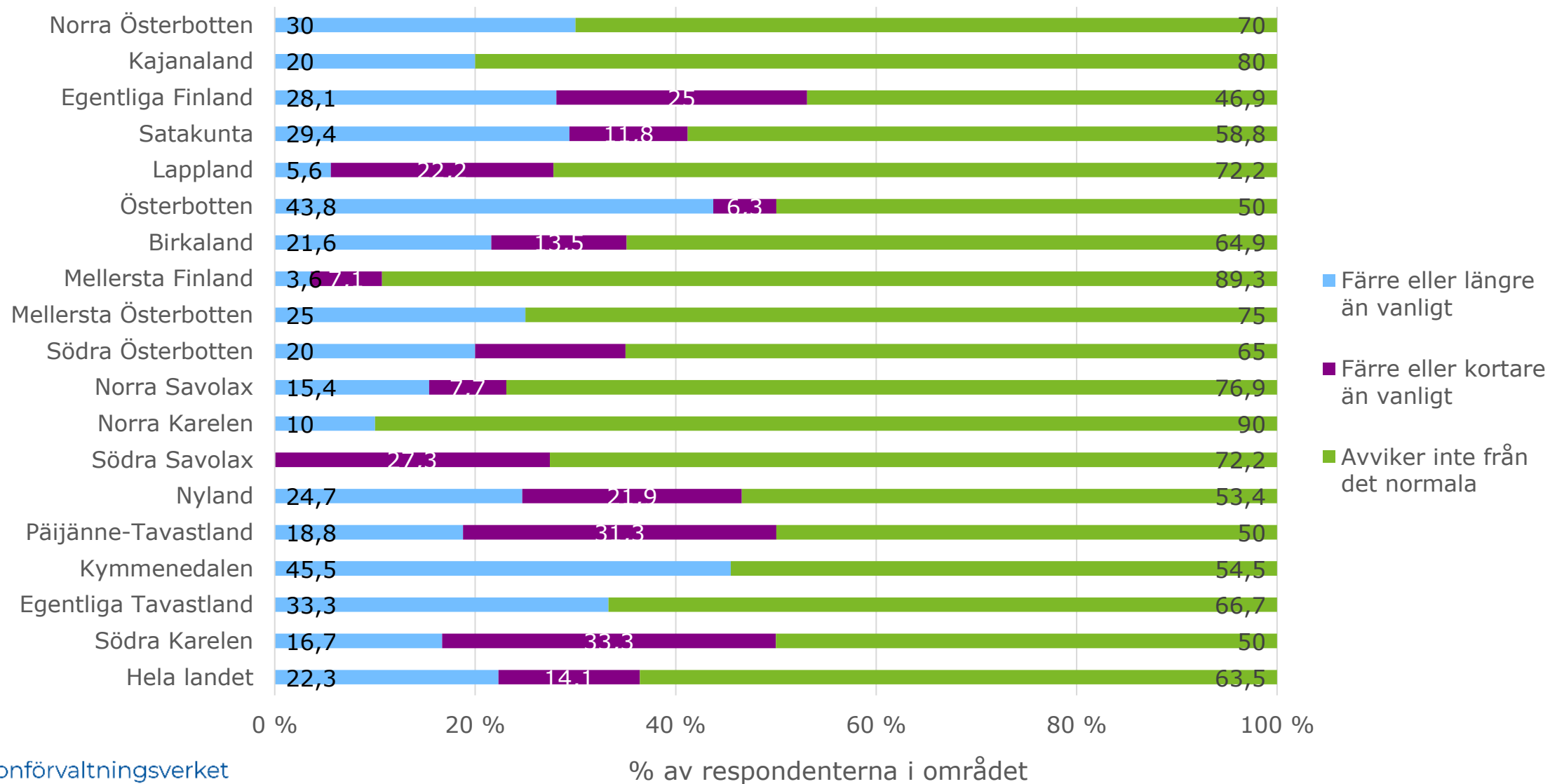

Regionförvaltningsverket

Frånvaro våren 2021

- Största delen av respondenterna (63,5%; vk 11: 60,9%) bedömde att mängden frånvaro vid svarstidpunkten 13.4 motsvarar det normala, när svarstidpunkten jämförs med samma tid under verksamhetsåret före coronaepidemin.
- 29,1% (vk 11:32,5%) av samtliga respondenter bedömer att frånvaron varar längre än vanligt, när svarstidpunkten jämförs med samma tid under verksamhetsåret före coronapandemin.
  - Dyliga bedömningar har lämnats av cirka 30 % av respondenterna sedan februari 2020.
- 9 % (vk 11: 6,6 %) av samtliga respondenter bedömer att frånvaron varar kortare än vanligt.

Mängden frånvaro inom småbarnspedagogiken 13.4.2021 jämfört med samma tidpunkt under tidigare verksamhetsår före coronaepidemin, % av respondenterna i området - diagram.

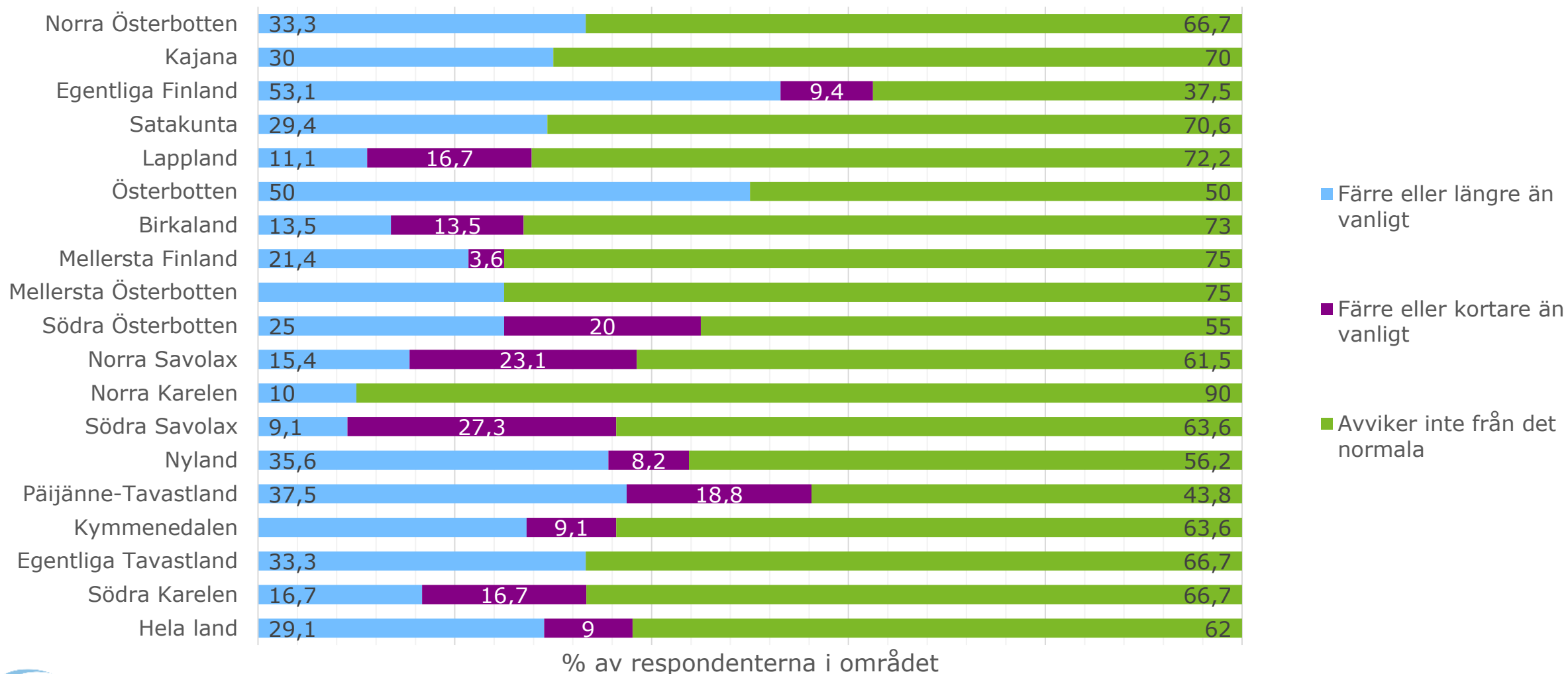

Mängden frånvaro inom småbarnspedagogiken, bedömning 13.4.2021 jämfört med samma tidpunkt under tidigare verksamhetsår före coronaepidemin, % av respondenterna i området – värdetabell

	Mer/längre frånvaro än förut				Mindre/kortare frånvaro än förut				Avviker inte från det normala			
	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021
Hela landet	21,2	21,0	22,7	22,3	14,5	18,1	15,8	14,1	64,3	60,9	61,5	63,5
Södra Karelen	27,3	12,5	14,3	16,7	9,1	-	14,3	33,3	63,6	87,5	71,4	50
Egentliga Tavastland	44,4	35,7	30,0	33,3	22,2	14,3	-	-	33,3	50,0	70,0	66,7
Kymmenedalen	10	-	11,1	45,5	10	22,2	22,2	-	80	77,8	66,7	54,5
Päijänne-Tavastland	15,8	23,8	12,5	18,8	15,8	14,3	18,8	31,3	68,4	61,9	68,8	50
Nyland	20	19,0	30,2	24,7	17,5	26,2	19,8	21,9	62,5	54,8	50	53,4
Södra Savolax	-	7,7	6,7	-	5,9	15,4	26,7	27,3	94,1	76,9	66,7	72,2
Norra Karelen	18,2	25,0	25,0	10	9,1	25,0	-	-	72,7	50,0	75	90
Norra Savolax	28	14,3	21,1	15,4	8	14	15,8	7,7	64	71,4	63,2	76,9
Södra Österbotten	25	33,3	42,9	20	-	9,5	-	15	75	57,1	57,1	65
Mellersta Österbotten	28,6	42,9	28,6	25	-	-	28,6	-	71,4	57,1	42,9	75
Mellersta Finland	14,7	11,8	8,7	3,6	20,6	11,8	21,7	7,1	64,7	76,5	69,6	89,3
Birkaland	22	14,6	19,4	21,6	14,6	22,9	19,4	13,5	63,4	62,5	61,1	64,9
Österbotten	50	62,5	38,5	43,8	5,6	12,5	7,7	6,3	44,4	12,5	53,8	50
Lappland	10	26,7	17,6	5,6	25	13,3	23,5	22,2	65	60,0	58,8	72,2
Satakunta	11,1	29,4	18,8	29,4	22,2	11,8	25,0	11,8	66,7	58,8	56,3	58,8
Egentliga Finland	17,9	17,6	25,7	28,1	28,6	35,3	11,4	25	53,6	47,1	62,9	46,9
Kajanaland	15,4	10	14,3	20	7,7	-	7,1	-	76,9	90,0	78,6	80
Norra Österbotten	32,4	21,4	20,6	30	8,8	10,7	5,9	-	58,8	67,9	73,5	70

Längden på frånvaron inom småbarnspedagogiken 16.3.2021 jämfört med samma tidpunkt under tidigare verksamhetsår före coronaepidemin, % av respondenterna i området - diagram

Längden på frånvaron inom småbarnspedagogiken, bedömning 13.4.2021 jämfört med samma tidpunkt under tidigare verksamhetsår före coronaepidemin, % av respondenterna i området – värdetabell

	Mer/längre frånvaro än förut				Mindre/kortare frånvaro än förut				Avviker inte från det normala			
	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021
Hela landet	22,2	28,2	32,5	29,1	7	9,1	6,6	9	70,4	62,8	60,8	62
Södra Karelen	36,4	12,5	28,6	16,7	-	-	-	16,7	63,3	87,5	71,4	66,7
Egentliga Tavastland	66,7	50,0	30,0	33,3	-	7,1	-	-	33,3	42,9	70,0	66,7
Kymmenedalen	30	-	44,4	27,3	-	-	11,1	9,1	70	100	44,4	63,6
Päijänne-Tavastland	31,6	19,0	43,8	37,5	10,5	14,3	12,5	18,8	57,9	66,7	43,8	43,8
Nyland	21,3	36,9	32,6	35,6	7,5	11,9	4,7	8,2	71,3	51,2	62,8	56,2
Södra Savolax	5,9	7,7	13,3	9,1	5,9	15,4	20,0	27,3	88,2	76,9	66,7	63,6
Norra Karelen	18,2	41,7	37,5	10	9,1	-	12,5	-	72,7	58,3	50,0	90
Norra Savolax	12	25,0	21,1	15,4	4	10,7	10,5	23,1	84	64,3	68,4	61,5
Södra Österbotten	20	28,6	50,0	25	10	23,8	-	20	70	47,6	50,0	55
Mellersta Österbotten	28,6	28,6	-	25	-	-	14,3	-	71,4	71,4	85,7	75
Mellersta Finland	17,6	11,8	13,0	21,4	11,8	-	-	3,6	70,6	88,2	87,0	75
Birkaland	24,4	18,8	30,6	13,5	12,2	14,6	13,9	13,5	63,4	66,7	55,6	73
Österbotten	38,9	43,8	38,5	50	-	12,5	7,7	-	61,1	43,8	53,8	50
Lappland	15	26,7	17,6	11,1	10	13,3	11,8	16,7	75	60,0	70,6	72,2
Satakunta	11,1	29,4	31,3	29,4	5,6	-	-	-	83,3	70,6	68,8	70,6
Egentliga Finland	35,7	44,1	57,1	53,1	3,6	8,8	2,9	9,4	60,7	47,1	40,1	37,5
Kajana	-	20,0	14,3	30	7,7	-	14,3	-	92,3	80,0	71,4	70
Norra Österbotten	23,5	28,6	41,2	33,3	5,9	-	-	-	70,6	71,4	58,8	66,7

“

**Var tionde respondent
bedömer att barnen
har längre vårdtider
än normalt inom
småbarnspedagogiken**

Regionförvaltningsverket

Tid inom småbarnspedagogiken jämfört med samma tidpunkt under tidigare verksamhetsår före coronaepidemin

- 86,7% (vk 11: 91,6%) av respondenterna bedömer att vårdtiderna inom småbarnspedagogiken varit oförändrade jämfört med samma tidpunkt under tidigare verksamhetsår före coronaepidemin.
- 10 % av respondenterna (vk 11: 6,9%) bedömer att vårdtiderna inom småbarnspedagogiken blivit längre
- Bedömningarna uppvisar överlag regionala variationer
  - I en granskning landskapsvis varierade andelen respondenter som gett bedömningen "Blivit längre" mellan 0 % och 25 %.
  - Det största antalet bedömningar (> 10%) av längre vårdtider inom småbarnspedagogiken lämnades i Päijänne-Tavastland (25%), Österbotten (12,5%), Egentliga Finland (12,5%), Satakunta (11,8) och Lappland (11,1).

Vårdtider inom småbarnspedagogiken, andra observationer

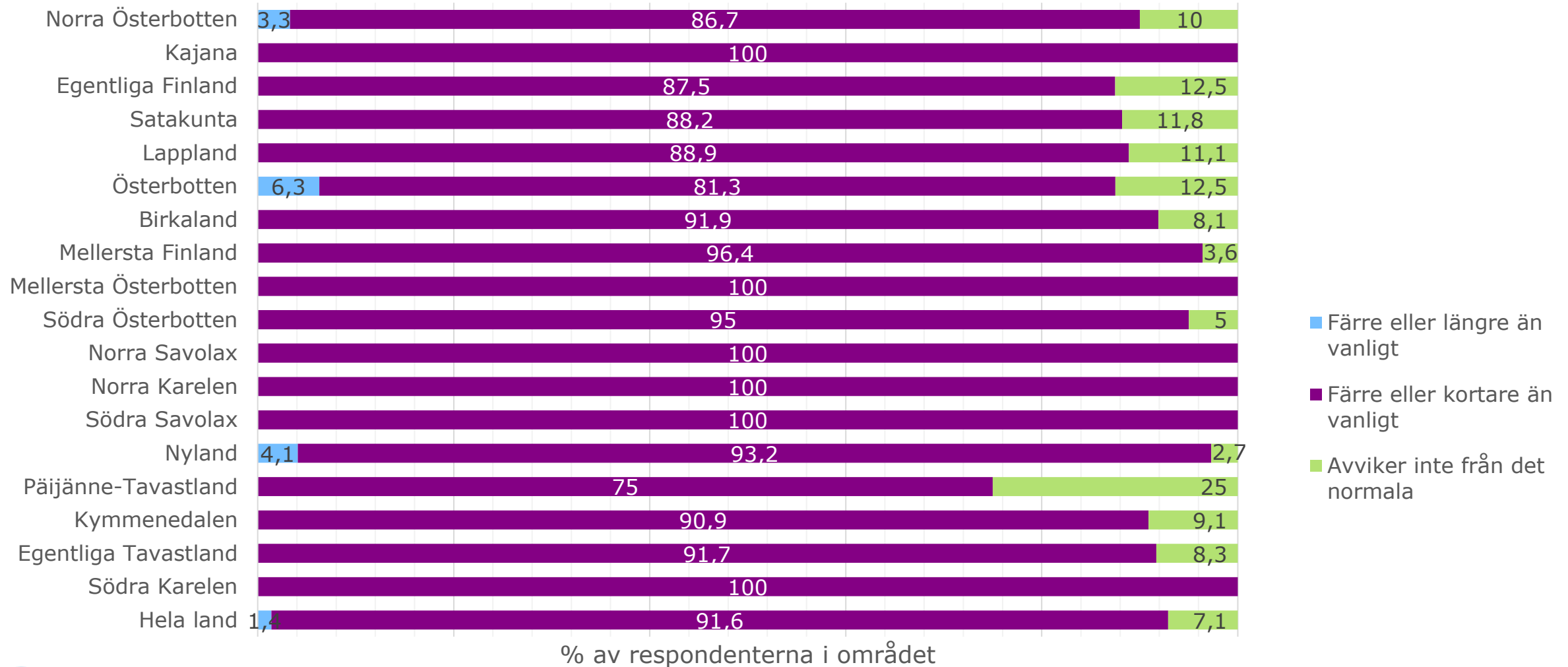
“Vårdtiderna för barn har blivit längre. Man skulle tro det motsatta, eftersom många föräldrar i huvudsak arbetar på distans hemifrån och undgår arbetsresor och rusningstider. Ansvar för barnens uppfostran övergår till samhället - föräldrarna tycks ha vant sig vid sådant när de fått goda möjligheter till det. Oroväckande!!!”

“...barnens längre vårddagar verkar hänga ihop med föräldrarnas distansarbete. Orsaken kan även i viss mån vara att all fritidsverksamhet för barn (lekparker inomhus o.dyl.) har varit på paus. Man anser sannolikt att daghemmet erbjuder någon form av ersättning för dessa, och föräldrarna får mer egen tid efter arbetsdagen. Detta återspeglas visserligen också i form av trötthet hos barnen, och i någon mån även hos personalen, eftersom ett stort antal barn vårdas hela långa dagen.”

Vårdtider inom småbarnspedagogiken, bedömning 13.4.2021 jämfört med samma tidpunkt under tidigare verksamhetsår före coronaepidemin, andelen av svaren i procent av respondenterna i området - diagram

Vårdtider inom småbarnspedagogiken jämfört med samma tidpunkt under tidigare verksamhetsår före coronaepidemin, värdetabell, % av respondenterna i området

	Förkortats				Förblivit desamma				Förlängts			
	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021
Hela landet	2,9	1,9	1,6	1,4	89,9	89,5	91,6	91,6	7,2	8,6	6,9	7,1
Södra Karelen	9,1	-	-	-	90,9	100	100	100	-	-	-	-
Egentliga Tavastland	11,1	-	-	-	88,9	92,9	100	91,7	-	7,1	-	8,3
Kymmenedalen	-	-	-	-	70	77,8	88,9	90,9	30	22,2	11,1	9,1
Päijänne-Tavastland	-	-	-	-	89,5	76,2	75,0	75,0	10,5	23,8	25,0	25,0
Nyland	6,3	4,8	2,3	4,1	88,8	90,5	91,9	93,2	5,0	4,8	5,8	2,7
Södra Savolax	-	-	-	-	94,1	100	100	100	5,9	-	-	-
Norra Karelen	-	-	-	-	90,9	100	100	100	9,1	-	-	-
Norra Savolax	-	3,6	-	-	100	85,7	100	100	-	10,7	-	-
Södra Österbotten	-	-	-	-	90	76,2	85,7	95	10	23,8	14,3	5
Mellersta Österbotten	-	-	-	-	71,4	100	100	100	28,6	-	-	-
Mellersta Finland	-	-	-	-	88,2	91,2	91,3	96,4	11,8	8,8	8,7	3,6
Birkaland	-	2,1	5,6	-	92,7	91,7	88,9	91,9	7,3	6,3	5,6	8,1
Österbotten	5,6	-	-	6,3	88,9	87,5	100	81,3	5,6	12,5	-	12,5
Lappland	5	6,7	-	-	90	80	88,2	88,9	5,0	13,3	11,8	11,1
Satakunta	5,6	-	-	-	88,9	100	93,8	88,2	5,6	-	6,3	11,8
Egentliga Finland	-	-	2,9	-	89,3	88,2	82,9	87,5	10,7	11,8	14,3	12,5
Kajana	7,7	-	-	-	84,6	90,0	100,0	100,0	7,7	10,0	-	-
Norra Österbotten	2,9	3,6	2,9	3,3	94,1	92,9	91,2	86,7	2,9	3,6	5,9	10

Beskriv kort de särskilda kundgrupper där barnens frånvaro/hemmavistelse har ökat på grund av Covid19 samt eventuella orsaker till frånvaron.

- Orsakerna till hemmavistelse har varit oförändrade under hela början av året.
- Orsaker till hemmavistelse av barn:
  - en eller båda vårdnadshavare hemma
    - permittering i familjen
    - syskon i hemvård
  - barnets långvariga sjukdom eller skada
  - familjemedlem tillhör en riskgrupp
  - familjemedlem i karantän
  - uppgift om eventuell exponering
  - vårdnadshavarnas företagsverksamhet påverkas av corona
  - romanifamiljer
  - mångkulturell familj

”Många föräldrar arbetar inom social- och hälsovårdssektorn, nationella och lokala anvisningar tas på allvar, dvs. föräldrarna för inte barnet till småbarnspedagogiken, om barnet har symtom.”

”Barn i skiftomsorg eller barn vars föräldrar är särskilt oroade eller måna om barnets hälsotillstånd.”

”En del föräldrar som har familjeledighet har tagit barnet i hemvård med ”vårdplatsgaranti” för att återvända på hösten. Därtill gäller längre frånvaro barn som ställts i karantän.”

”Några familjer med invandrarbakgrund har långa, oförklarade frånvarotider.”

Beskriv kort de särskilda kundgrupper där barnens frånvaro/hemmavistelse har ökat på grund av Covid19 samt eventuella orsaker till frånvaron.

- Större frånvaro än vanligt under kvällar och helger i grupper inom skiftomsorgen.
  - Det kan t.ex. gälla en situation där vårdnadshavaren normalt har skiftarbete, men tvingas stanna hemma på grund av karantän.
- Permitteringen av restauranganställda har påverkat barnens frånvaro, särskilt i grupper inom skiftomsorgen.
- I gränskommuner kan orsaken till frånvaro ha varit att gränserna stängts.
- Inom den öppna småbarnspedagogiken har klubbar stängts i många kommuner.

“Daghem med förlängda öppettider har ett lågt antal barn under helger, vilket troligen orsakas av minskat skiftarbete för vårdnadshavarna (stängningar och begränsningar inom restaurang- och turistbranschen). Även behovet av nattvård har minskat, eftersom restaurangarbetare inte har sena arbetsskift.”

“Barn som omfattas av den öppna småbarnspedagogiken har helt uteblivit från småbarnspedagogiken. Barnklubbar har varit stängda 18.3.2021-18.4.2021. Familjeklubbar inom småbarnspedagogiken har varit stängda sedan 8.3.2021.”

STÄNGNINGAR

“

**Fler daghem
har stängts än i
början på året**

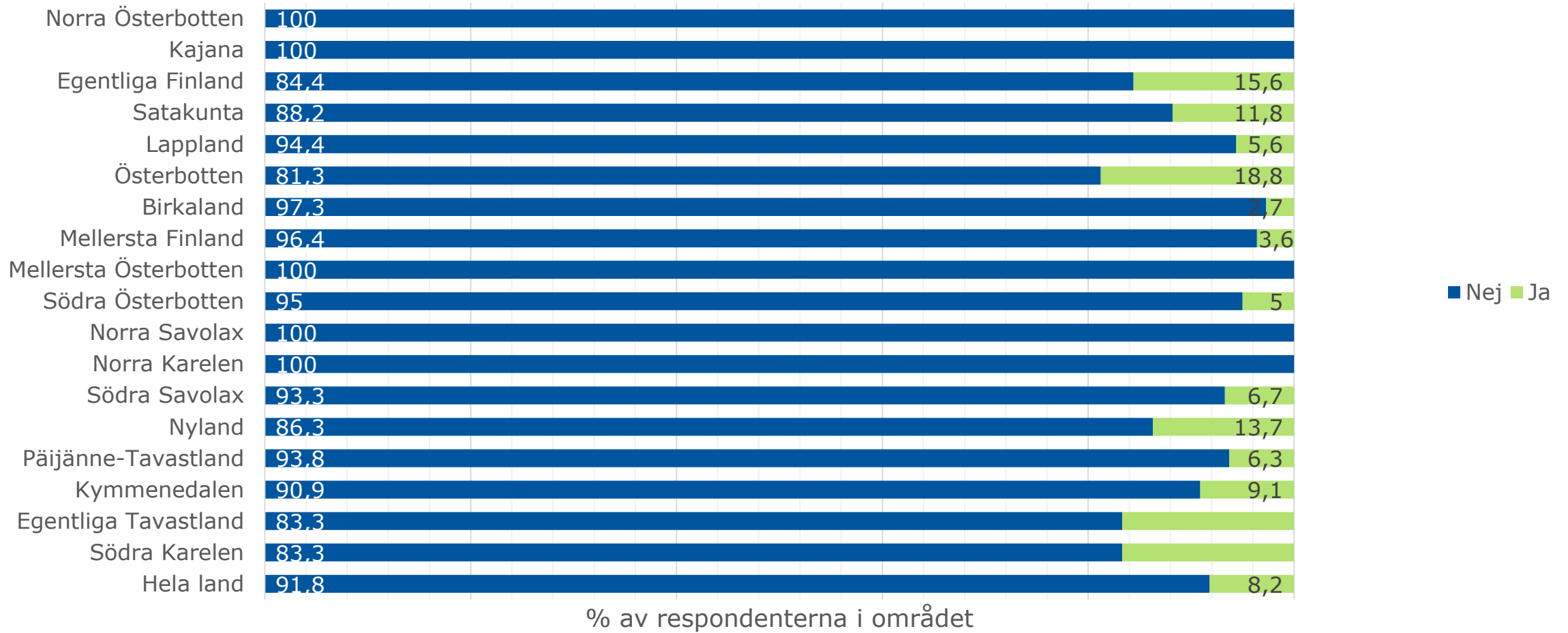

Regionförvaltningsverket

Stängning av hela småbarnspedagogiska enheter på grund av covid19

- Antalet stängda daghemsenheter i mars-april (17.3-13.4.) (n = 40) var större än i februari-mars (17.2-16.3. n = 28).
- Trots att daghemsenheter har stängts något oftare än förut är stängningar fortfarande sällsynta.
  - 8,2% av samtliga respondenter uppgav att enheter stängts under perioden 17.3-13.4.2021. (Vk 11: 5%)

Stängning av hela småbarnspedagogiska enheter på grund av covid19, % av respondenterna i området – diagram

Stängning av hela småbarnspedagogiska enheter på grund av covid19, % av respondenterna i området – värdetabell

	Nej				Ja			
	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021	19.1.2021	16.2.2021	16.3.2021	13.4.2021
<i>Hela landet</i>	97,8	95,9	95	91,8	2,2	4,1	5	8,2
Södra Karelen	100	100	100	83,3	-	-	-	16,7
Egentliga Tavastland	100	100	100	83,3	-	-	-	16,7
Kymmenedalen	100	100	88,9	90,9	-	-	11,1	9,1
Päijänne-Tavastland	100	100	93,8	93,8	-	-	6,3	6,3
Nyland		92,9	91,9	86,3	25	7,1	8,1	13,7
Södra Savolax	100	100	93,3	93,3	-	-	6,7	6,7
Norra Karelen	100	100	100	100	-	-	-	-
Norra Savolax	100	100	100	100	-	-	-	-
Södra Österbotten	100	100	100	95	-	-	-	5
Mellersta Österbotten	100	100	100	100	-	-	-	-
Mellersta Finland	100	100	95,7	96,4	-	-	4,3	3,6
Birkaland	100	95,8	97,2	97,3	-	4,2	2,8	2,7
Österbotten	83,3	81,3	84,6	81,3	16,7	18,8	15,4	18,8
Lappland	100	93,3	100	94,4	-	6,7	-	5,6
Satakunta	100	94,1	93,8	88,2	-	5,9	6,3	11,8
Egentliga Finland	100	88,2	88,6	84,4	-	11,8	11,4	15,6
Kajana	100	100	100	100	-	-	-	-
Norra Österbotten	100	100	100	100	-	-	-	-

ANDRA OBSERVATIONER

Andra observationer 1:

I anslutning till frånvaro

- Situationen har lugnat ner sig jämfört med läget för ett år sedan.
- I vissa situationer efterlyses fortfarande tydliga anvisningar från myndigheten.
- En gemensam uppfattning om barnets behov av frånvaro har ibland varit svår att hitta.
  - Det är svårt att skilja symtom på säsongsflyxa från covid och allergi.
  - Även sjuka barn förs till småbarnspedagogik.
- En förhoppning är att den goda vanan att hålla ett sjukt barn hemma kvarstår också efter att pandemiläget lugnat ner sig.

”År 2020 i mars-april var närvaroprocenten för barn synnerligen låg till följd av corona. Frågan om frånvaro var besvärlig, eftersom frånvaron skulle jämföras med tiden före coronaepidemin. När man beaktar den verkliga situationen år 2020 och situationen 2021 var barnens frånvaro nu betydligt lägre och kortare än år 2020.”

”Klienter med långvarig snuva och hosta (som pågår hela vintern) förekommer knappt alls. Barnet hålls hemma även vid lindriga symtom, och sjukdomen sprids inte längre till hela gruppen.”

”Sjukdomen sprids nu i skolor och daghem i X. Det är viktigt att myndigheter instruerar familjer att hålla alla sina barn hemma, om ett av familjens barn är i karantän. På det sättet kan sjukdomen hållas i styr.”

”Rätt stora skillnader förekommer i föräldrarnas och daghemspersonalens uppfattningar om när ”symtomen håller på att lindras”, vilket säkert orsakar irritation och psykisk belastning hos båda parter.”

Andra observationer 2:

I anslutning till personalen

- Frågor om vikarier har lyfts fram också i enkäten vecka 15.
  - Situationerna varierar. I somliga enheter har man varit friska, medan andra har svår brist på vikarier.
- Att sjuka barn vårdas hemma har medverkat till att personalen varit friskare.

”Mycket svårt att rekrytera vikarier till daghem.”

”Personalen har haft hög frånvaro under hela coronatiden. Låg tröskel att stanna hemma från arbetet, helt enligt anvisningarna, och resultatet av coronatestet kan dröja i flera dagar. Behovet av vikarier har därför varit verkligen stort inom småbarnspedagogiken, och utbytet av personal återspeglas i verksamheten. Behovet av vikarier har även belastat föreståndarnas arbete.”

”Personalen har varit frisk den här våren, låg sjukfrånvaro, eftersom sjuka barn omsorgsfullt vårdats hemma tills de blivit friska.”

Andra observationer 3:

- Familjerna har varit nöjda när barnen kunnat delta i småbarnspedagogiken, eftersom annan stimulans och fritidsintressen varit på "paus".
- I en del daghem har barnens rastlöshet ökat.
- I en kommun har vårdtiderna inom småbarnspedagogiken blivit längre till följd av avskaffade avgifter för småbarnspedagogik.
- Trötthet kan observeras.
- Det finns också kommuner där inga fall av coronasmitta förekommit inom småbarnspedagogiken.

"Antalet barn som omfattas av stöd är större än året innan och man har funderat om corona på ett eller annat sätt kan vara en medverkande orsak. Utmaningar förekommer t.ex. i koncentration, sociala relationer. Tillvaron präglas av rastlöshet och trötthet.

Personalens ork har försämrats av osäkerhet och olika arrangemang till följd av corona. Även egna fritidsintressen är på paus, vilket i stor utsträckning påverkat återhämtningen och känslan av välmående."

"Föräldrarna irriteras av att inte ha tillträde till daghemmet. Det märks att föräldrarna har "kortare stubin."

Andra observationer 4

”Den pedagogiska betydelsen av måltider har lidit på grund av begränsningarna, vilket inte känns bra när situationen pågått länge.

”Användning av ansiktsmask, särskilt hos små barn, orsakar oro – på vilket sätt påverkar den barnens utveckling/inlärning.”

”Vinterkölden är avklarad och nu på våren är det mycket lättare när barnen tas emot och lämnas till föräldrarna utomhus. Anvisningarna har iakttagits fint.”

“

Myndigheternas anvisningar ifrågasätts och utmanas

Regionförvaltningsverket

“Somliga vårdnadshavare har sedan årsskiftet börjat ifrågasätta daghemmens coronasäkerhetsregler (bl.a. ansiktsmask och säkerhetsavstånd). Vi får också ”säkra uppgifter” om skadligheten av ansiktsmasker). En del underskattar överlag allvarligheten av coronaviruset och skickar bl.a. länkar till internationella webbsidor där corona ifrågasätts. Vissa föräldrar skickar aggressiva meddelanden och föreslår att vi ska ”tänka själva” och gå bakom regeringens/ministeriernas/de regionala och lokala myndigheternas beslut.” (Päijänne-Tavastland)

“Kontroversiella attityder till att personalen använder ansiktsmask förekommer bland klienterna, även starka åsikter för och emot.”

Regionförvaltningsverket